

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

(вул. Садова, 3, зал засідань 330, о 10:00)

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 156

від " 23 " квітня 2024 р.

Головувала Голова Комітету РАДІНА А.О.

Присутні члени Комітету:

АНАНЧЕНКО М.О., МОШЕНЕЦЬ О.В., КАБАЧЕНКО В.В.,
БУРМІЧ А.П., ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С., ОДАРЧЕНКО А.М.,
ІВАНІСОВ Р.В., ТКАЧЕНКО О.М., ШИНКАРЕНКО І.А.,
СЮМАР В.П.

На засіданні присутні:

Великоричанін Павло Олександрович – заступник Голови Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів

Працівники секретаріату Комітету:

Карман Ю.В., Акопян Е.Н., Желих Н.М., Корчинська М.В., Рій В.О.,
Чілікіна А.В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про проект Закону України «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо підвищення ефективності управління активами» (реєстр. № 11009, суб'єкт права законодавчої ініціативи – Кабінет Міністрів України).

2. Про проекти нормативно-правових актів (проекти законів України реєстр. №№ 10319, 11074, 10423 (із зауваженнями), 9518, 10340 (із зауваженнями), 9116 (із зауваженнями), 9364, 10393, 11092, 11143, 9083, 11130, 11150, 9256-д, 10244, 10346, 9462, 11054, 9633, 10256 (із зауваженнями),

10097, 10409 (із зауваженнями), 9234-д, 11084, 10215, 9319, 10411, 11144, 11082, 10190, 10236, 10311, 9593 (із зауваженнями), 11026, 10157 (із зауваженнями), 10143, 10298, 10249, 10293, 9423, 9212, 9002, 10017, 9630, 9510 (із зауваженнями), 8123, 10355, 9478).

1. Про взяття за основу проекту порядку денного засідання Комітету на 23 квітня 2024 року

(Радіна, Кабаченко, Карман)

Заслухавши і обговоривши інформацію Голови Комітету Радіної А.О., народних депутатів України – членів Комітету про взяття за основу проекту порядку денного засідання Комітету на 23 квітня 2024 року, Комітет **вирішив**:

Порядок денний засідання Комітету на 23 квітня 2024 року взяти за основу.

Результати голосування:

за – **6** (Радіна А.О., Кабаченко В.В., Бурміч А.П., Іванісов Р.В., Жмеренецький О.С., Ткаченко О.М.);

утримались – **0**;

проти – **0**.

Рішення прийнято.

2. Про обговорення пропозиції народного депутата України – секретаря Комітету Кабаченка В.В.

(Кабаченко, Радіна, Карман)

Заслухавши і обговоривши пропозицію народного депутата України – секретаря Комітету Кабаченка В.В. про включення до порядку денного розділу «Різне», Комітет **погодив** включити у порядок денний розділ «Різне», та розглянути його першим.

3. Про затвердження в цілому порядку денного засідання Комітету на 23 квітня 2024 року

(Радіна, Кабаченко, Карман)

Заслухавши і обговоривши інформацію Голови Комітету Радіної А.О., народних депутатів України – членів Комітету про затвердження в цілому порядку денного засідання Комітету на 23 квітня 2024 року, Комітет **вирішив**:

Затвердити в цілому порядок денний засідання Комітету на 23 квітня 2024 року.

Результати голосування:

за – 6 (Радіна А.О., Кабаченко В.В., Бурміч А.П., Іванісов Р.В., Жмеренецький О.С., Ткаченко О.М.);

утримались – 0;

проти – 0.

Рішення прийнято.

Різне.

4. Про звернення народних депутатів України – секретаря Комітету Кабаченка В.В., голови підкомітету Комітету Сюмар В.П.

(Кабаченко, Радіна, Бурміч, Жмеренецький, Ткаченко, Іванісов, Карман)

Заслухавши і обговоривши інформацію народного депутата України – секретаря Комітету Кабаченка В.В. щодо запрошення на одне із засідань Комітету керівників Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, Публічного акціонерного товариства «Центренерго» для інформування щодо питань використання державних коштів для будівництва захисних споруд на об'єктах критичної інфраструктури, зокрема об'єктах енергозабезпечення (у тому числі постачання теплової енергії), керуючись статтями 4, 11, 13 та 17 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Комітет **вирішив**:

Запросити на одне із засідань Комітету керівників Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, Публічного акціонерного товариства «Центренерго» для заслуховування інформації щодо питань використання державних коштів для будівництва захисних споруд на об'єктах критичної інфраструктури, зокрема об'єктах енергозабезпечення (у тому числі постачання теплової енергії).

Результати голосування:

за – 7 (Радіна А.О., Кабаченко В.В., Бурміч А.П., Іванісов Р.В., Жмеренецький О.С., Одарченко А.М.,

Ткаченко О.М.);

утримались – 0;

проти – 0.

Рішення прийнято.

5. Про проект Закону України «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо підвищення ефективності управління активами»

(Радіна, Великоричанін, Кабаченко, Бурміч, Сюмар, Жмеренецький, Іванісов, Ткаченко, Ткаченко, Карман)

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93, частини другої статті 101, частини першої статті 111, пункту 4 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет **вирішив**:

Проект Закону України «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо підвищення ефективності управління активами» (реєстр. № 11009) поданий Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до пояснювальної записки метою проекту Закону є врегулювання питань управління активами під час дії воєнного стану та у мирний час шляхом вдосконалення санкційної політики, підвищення ефективності управління державним, комунальним майном та арештованими активами, а також створення належних умов для якісного виконання функцій та повноважень Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – Національне агентство).

Для реалізації зазначеної мети пропонується внести зміни до статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (далі – Закон), передбачивши застосування спрощеного порядку управління активами, у тому числі майном санаторно-курортного напрямку, на які накладено арешт у кримінальному або позовному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, для забезпечення потреб держави та реабілітації військовослужбовців, у тому числі звільнених з військової служби внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, ветеранів війни, шляхом передачі такого майна центральному органу виконавчої влади, підприємству, установі,

організації, що належить до сфери управління міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, унітарному державному підприємству обласної військової адміністрації або господарському товариству, 50 і більше відсотків акцій (часток) якого перебуває у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, на підставі рішення Кабінету Міністрів України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 26 березня 2024 року висловлює зауваження та пропозиції до проекту Закону, серед іншого, звертаючи увагу на положення абзацу четвертого нової частини дев'ятої статті 21 Закону, яким закріплюється необхідність використання спеціального порядку управління арештованими активами, що застосовується за наявності хоча б однієї з визначених проектом Закону обставин, зокрема «забезпечення готовності органів державної влади до виконання заходів із захисту суверенітету держави та її обороноздатності, завдань цивільного захисту в особливий період, зокрема у період дії режиму воєнного стану».

Як зазначається у висновку, запропонована підстава застосування спеціального порядку управління арештованими активами може дозволити застосування такого порядку у будь-який час, оскільки кожний державний орган має бути готовим для виконання зазначених заходів у будь-який момент. Тому пропонується конкретизувати наведену обставину для зменшення корупційних ризиків.

Міністерство юстиції України зазначає, що додаткового унормування потребуватимуть ефективні механізми виселення внутрішньо переміщених та інших осіб після зняття арешту.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України в межах компетенції підтримує проект Закону і висловлює окремі зауваження та пропозиції.

Міністерство соціальної політики України підтримує проект Закону.

Комітет звертає увагу, що тимчасова передача у користування внутрішньо переміщеним особам, військовослужбовцям та членам їхніх сімей житлових приміщень, на які накладено арешт у кримінальному або позовному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, спричинить необхідність виселення таких осіб після скасування арешту зазначених активів, що може викликати додаткову соціальну напруженість.

Також після скасування арешту активів Національне агентство зобов'язано протягом 10 робочих днів повернути їх законному власнику (частина восьма статті 21 Закону), однак для належної реалізації цього обов'язку проектом Закону не пропонується порядок виселення таких осіб у межах встановленого строку. При цьому положення Житлового кодексу України передбачають лише судовий порядок виселення. Отже, зазначене питання залишається неврегульованим і може створити перешкоди в реалізації права власності власником такого активу.

Крім того, проект Закону не визначає суб'єкта, який має взяти на себе витрати на обслуговування та ремонт житлових приміщень, що передаються у користування внутрішньо переміщеним особам, військовослужбовцям та членам їхніх сімей, що може призвести до здійснення таких робіт на об'єктах приватної власності за рахунок бюджетних коштів.

У разі ухвалення проекту Закону в першому читанні за основу Комітет вважає за доцільне при його підготовці до другого читання врахувати наступне:

для застосування спрощеного порядку управління зазначеними активами (далі – спрощений порядок) взяти за основу процедуру, передбачену статтею 21¹ Закону;

погодитися із застосуванням спрощеного порядку для розміщення внутрішньо переміщених осіб з метою виконання державних соціальних програм, а також проведення реабілітації військовослужбовців, зокрема звільнених з військової служби внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, ветеранів війни;

виключити необхідність застосування спрощеного порядку для забезпечення готовності органів державної влади до виконання заходів із захисту суверенітету держави та її обороноздатності, завдань цивільного захисту в особливий період, зокрема під час воєнного стану, що було запропоновано, в редакції проекту Закону до першого читання. Такий критерій містить правову невизначеність та надає дискреційні повноваження Кабінету Міністрів України використовувати спрощений порядок фактично в будь-якому випадку;

обмежити перелік активів, до яких застосовуватиметься спрощений порядок для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб, лише активами у вигляді арештованих об'єктів санаторно-курортного типу та аналогічних житлових приміщень, виключивши житлові будинки, квартири та подібні активи, оскільки за відсутності порядку визначення серед усіх внутрішньо переміщених осіб тих суб'єктів, які матимуть пріоритетне право на отримання таких будинків і квартир, можуть виникати корупційні ризики під час їх розподілу;

опрацювати можливість розширення переліку суб'єктів, яким може бути передано управління зазначеними активами, додавши до них підприємства, установи, організації державної форми власності, які належать до об'єктів критичної інфраструктури.

Рекомендувати Верховній Раді України включити проект Закону України «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо підвищення ефективності управління активами» (реєстр. № 11009) до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу, не застосовуючи скорочення строків внесення пропозицій і поправок до нього.

Доповідачем від Комітету на засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету Радіну А.О.

Результати голосування:

за – 7 (Радіна А.О., Кабаченко, Жмеренецький О.С.,
Одарченко А.М., Іванісов Р.В., Ткаченко О.М.,
Ананченко М.О.);

утримались – 2 (Бурміч А.П., Сюмар В.П.)

проти – 0.

Рішення прийнято.

6. Про проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врахування положень Рекомендацій Ради Організації економічного співробітництва та розвитку стосовно податкових заходів для подальшої боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях»

(Радіна, Кабаченко, Бурміч, Карман)

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врахування положень Рекомендацій Ради Організації економічного співробітництва та розвитку стосовно податкових заходів для подальшої боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях» (реєстр. № 10319), поданий Кабінетом Міністрів України.

Проектом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується врахувати положення Рекомендацій Ради Організації економічного співробітництва та розвитку стосовно податкових заходів для подальшої боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях у Податковому кодексі України.

У проекті Закону не виявлено корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Разом з тим, Комітет звертає увагу на необхідність уточнення визначення «обставин (фактів), які можуть свідчити про надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави».

Відповідно до нового підпункту 14.1.125-2 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України «обставини (факти), які можуть свідчити про

надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави, – обставини (факти), щодо яких є підстави вважати, що суд за результатами дослідження цих обставин (фактів), відомих йому на умовах повного розкриття платником податків інформації під час кримінального провадження, встановив би, що платник податків, або будь-які інші особи, які, діючи від імені та/або в інтересах платника податків, пропонували, обіцяли або надавали неправомірну вигоду службовій особі іноземної держави».

Застосування наведеного поняття на практиці буде ускладнено, оскільки містить припущення та оціночні судження про майбутню правову оцінку певних обставин (фактів) судом. Тому Комітет пропонує доопрацювати визначення цього поняття під час підготовки проекту Закону до другого читання.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо врахування положень Рекомендацій Ради Організації економічного співробітництва та розвитку стосовно податкових заходів для подальшої боротьби з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях» (реєстр. № 10319) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Результати голосування:

за – **8** (Радіна А.О., Кабаченко, Жмеренецький О.С., Одарченко А.М., Сюмар В.П., Іванісов Р.В., Ткаченко О.М., Ананченко М.О.);

утримались – **1** (Бурміч А.П.)

проти – **0**.

Рішення прийнято.

7. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій»

(Радіна, Кабаченко, Карман)

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку

звітування політичних партій» (реєстр. № 11074), поданий народними депутатами України Крульком І.І., Саврасовим М.В., Шуляк О.О.

Проектом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується врегулювати питання, які стосуються подання звітів партій про майно, доходи, витрати ізобов'язання фінансового характеру під час дії воєнного стану, повноти таких звітів, достовірності включення до них відомостей.

У проекті Закону не виявлено корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про політичні партії в Україні» щодо удосконалення порядку звітування політичних партій» (реєстр. № 11074) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Результати голосування:

за – 9 (Радіна А.О., Кабаченко, Бурміч А.П., Жмеренецький О.С.,

Одарченко А.М., Сюмар В.П., Іванісов Р.В., Ткаченко О.М.,

Ананченко М.О.);

утримались – 0

проти – 0

Рішення прийнято.

8. Про проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України»

(Радіна, Кабаченко, Сюмар, Жмеренецький, Бурміч, Карман)

Заслухавши і обговоривши інформацію Голови Комітету Радіної А.О., народних депутатів України – членів Комітету щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України» (реєстр. № 10423), поданий Кабінетом Міністрів України, Комітет погодив **перенести** його розгляд на наступне засідання Комітету і запросити суб'єктів права законодавчої ініціативи.

9. Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування публічних електронних реєстрів»

(Радіна, Кабаченко, Бурміч, Карман)

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування публічних електронних реєстрів» (реєстр.№ 10340), поданий Кабінетом Міністрів України.

Проект Закону, відповідно до пояснювальної записки, розроблено з метою врегулювання питання щодо внесення, зберігання, обробки та використання в реєстрах ідентифікатора базового реєстру – унікального номеру запису в Єдиному державному демографічному реєстрі.

У проекті Закону виявлено окреме положення, яке містить корупціогенні фактори.

Так, змінами до частини другої статті 27 Закону України «Про публічні електронні реєстри» пропонується здійснювати перетворення, модифікацію та припинення реєстру на підставі будь-якого нормативно-правового акта, однак це надасть можливість державному органу будь-якого рівня (Кабінету Міністрів України, міністерству тощо) своїм нормативно-правовим актом перетворити, модифікувати та припинити реєстр, який запроваджено законом. При цьому проект Закону не визначає конкретного органу державної влади як суб'єкта, уповноваженого на прийняття такого акта.

Відтак створюється ситуація, за якої положення закону можуть бути скасовані (зупинені, відмінені) будь-яким нормативно-правовим актом нижчого рівня та за відсутності визначених на рівні закону критеріїв і умов для прийняття такого рішення, що суперечить принципу верховенства права та надає дискреційні повноваження широкому колу державних органів та посадових осіб, які є суб'єктами правотворчої діяльності.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування публічних електронних реєстрів» (реєстр. № 10340) **в частині зазначеної норми не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Результати голосування:

за – 9 (Радіна А.О., Кабаченко В.В., Бурміч А.П.,

Жмеренецький О.С., Іванісов Р.В., Одарченко А.М.,
Сюмар В.П., Ананченко М.О., Шинкаренко І.А.);

утримались – 0

проти – 0

Рішення прийнято.

Засідання Комітету закрито.

Голова Комітету

А. РАДІНА

Секретар Комітету

В. КАБАЧЕНКО